

### అథ అష్టాదశ స్కంధః

తథా విప్రేక్షమాణస్య వనం పుష్పితపాదపమ్ |  
 విచిన్వత శ్చ వైదేహీం కించిచ్చేషా నిశాభవత్ || 1

షడంగవేదవిదుషాం క్రతుప్రవరయాజినామ్ |  
 శుశ్రావ బ్రహ్మఘోషాంశ్చ విరాత్రే బ్రహ్మరక్షసామ్ || 2

సీతాదర్శనార్థం రావణాగమనమ్

అథ మంగళవాదిత్యై శ్చబై శ్శోత్రమనోహరైః |  
 ప్రాబుధ్యత మహాబాహు ర్దశగ్రీవో మహాబలః || 3

విబుధ్య తు యథాకాలం రాక్షసేంద్రః ప్రతాపవాన్ |  
 స్రస్తమాల్యాంబరధరో వైదేహీ మన్వచింతయత్ || 4

భృశం నియుక్త స్తస్యాం చ మదనేన మదోత్కటః |  
 న స తం రాక్షసః కామం శశా కాత్మని గూహితుమ్ || 5

స సర్వాభరణై ర్యుక్తో బిభ్ర చ్చియ మనుత్తమామ్ |  
 తాం నగై ర్భహుభి ర్జుష్టాం సర్వపుష్పఫలోపగైః || 6

వృతాం పుష్కరిణీభి శ్చ నానాపుష్పోపశోభితామ్ |  
 సదా మదైశ్చ విహగై ర్విచిత్రాం పరమాద్భుతామ్ || 7

ఈహామృగైశ్చ వివిధై ర్జుష్టాం దృష్టిమనోహరైః |  
 వీధీ స్సంప్రేక్షమాణశ్చ మణికాంచనతోరణాః || 8

నానామృగగణాకీర్ణాం ఫలైః ప్రపతీతై ర్వృతామ్ |  
 అశోకవనికామేవ ప్రావిశత్ సంతతద్రుమామ్ || 9

అంగనాశతమాత్రం తు తం ప్రజంత మనువ్రజత్ |  
 మహేంద్ర మివ పౌలస్త్యం దేవగంధర్వయోషితః || 10

దీపికాః కాంచనీః కాశ్చిత్ జగృహు స్తత్ర యోషితః |  
 వాలవ్యజనహస్తాశ్చ తాలవృంతాని చాపరాః || 11

కాంచనైరపి భృంగారై ర్జహ్రు స్సలిల మగ్రతః |  
 మండలాగ్రాన్ బ్రసీం చైవ గృహ్యన్యాః పృష్ఠతో యయుః || 12

కాచి ద్రత్నుమయీం స్థాలీం పూర్ణాం పానస్య భామినీ |  
 దక్షిణా దక్షిణేనైవ తదా జగ్రాహ పాణినా || 13

రాజహంసప్రతీకాశం భత్రం పూర్ణశశిప్రభమ్ |  
 సౌవర్ణదండ మపరా గృహీత్వా పృష్ఠతో యయౌ || 14

నిద్రామద పరీతాక్రో ర్వాణ సోత్తమాః స్త్రియః |  
 అనుజగ్ముః పతిం వీరం ఘనం విద్యుల్లతా ఇవ || 15

రావణస్య సీతాసమీపాగమనమ్

వ్యావిధ్ధహారకేయూరా స్సమా మృదితవర్ణకాః |  
 సమాగళిత కేశాంతా స్సస్వేదవదనా స్తథా || 16

ఘూర్ణంత్యో మదశేషేణ నిద్రయా చ శుభాననాః |  
 స్వేదక్లిష్టాంగకుసుమా స్సుమాల్యాకులమూర్ధజాః || 17

ప్రయాంతం నైరృతపతిం నార్యో మదిరలోచనాః |  
 బహుమానాచ్చ కామాచ్చ ప్రియభార్యా స్తమన్వయుః || 18

స చ కామపరాధీనః పతి స్తాసాం మహాబలః |  
 సీతాసక్తమనా మందో మదాంచితగతి ర్చభౌ || 19

తతః కాంచీనినాదం చ నూపురాణాం చ నిస్స్వనమ్ |  
 శుశ్రావ పరమస్త్రిణాం స కపి ర్మారుతాత్మజః || 20

తం చాప్రతిమకర్మాణ మచింత్య బలపౌరుషమ్ |  
 ద్వారదేశమనుప్రాప్తం దదర్శ హనుమాన్ కపిః || 21

దీపికాభి రనేకాభి స్సమంతా దవభాసితమ్ |  
 గంధతైలావసిక్తాభి ర్ద్రియమాణాభిరగ్రతః || 22

కామదర్ప మదైర్యుక్తం జిహ్మాతామ్రాయతేక్షణమ్ |  
 సమక్ల మివ కందర్ప మపవిద్ధ శరాసనమ్ || 23

మథితామృతఫేనాభ మరజో వస్త్ర ముత్తమమ్ |  
 సలీల మనుకర్ణంతం విముక్తం సక్తమంగదే || 24

తం పత్రవిటపే లీనః పత్రపుష్పఘనావృతః |  
 సమీప మివ సంక్రాంతం నిధ్యాతు ముపచక్రమే || 25

అవేక్షమాణ స్తు తతో దదర్శ కపికుంజరః |  
 రూపయోవనసంపన్నా రావణస్య వరస్త్రియః || 26

తాభిః పరివృతో రాజా సురూపాభి ర్మహాయశాః |  
 తన్మృగద్విజ సంఘుష్టం ప్రవిష్టః ప్రమదావనమ్ || 27

క్షీబో విచిత్రాభరణ శృంకుకర్ణో మహాబలః |  
 తేన విశ్రవవసః పుత్ర స్స దృష్టో రాక్షసాధిపః || 28

వృతః పరమనారీభి స్తారాభి రివ చంద్రమాః |  
 తం దదర్శ మహాతేజా స్తేజోవంతం మహాకపిః || 29

రావణోఽయం మహాబాహు రితి సంచింత్య వానరః |  
 అవప్నతో మహాతేజా హనుమాన్ మారుతాత్మజః || 30

స తథాప్యుగ్రతేజాన్ సన్నిర్ధూత స్తస్య తేజసా |  
 పత్రగుహ్యంతరే సక్తో హనుమాన్ సంవృతోఽభవత్ || 31

స తా మసితకేశాంతాం సుశ్రోణీం సంహత స్తనీమ్ |

దిదృక్షు రసితాపాంగా ముపావర్తత రావణః ||

32

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్యహస్రికాయాం సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే అష్టాదశ స్కర్గః



ఆపదా మపహరారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |

లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహమ్ ||

ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |

పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైసం జహి రావణీమ్ ||

### అథ ఏకోనవింశ స్కర్గః

రావణదర్శనేన సీతాయాః దురవస్థా

తస్మి న్నేవ తతః కాలే రాజపుత్రీ త్వనిందితా |

రూపయా వన సంపన్నం భూషణోత్తమభూషితమ్ ||

1

తతో దృష్ట్వైవ వైదేహీ రావణం రాక్షసాధిపమ్ |

ప్రావేపత వరారోహః ప్రవతే కదళీ యథా ||

2

ఆచ్ఛాద్యోదరమూరుభ్యాం బాహుభ్యాం చ పయోధరౌ |

ఉపవిష్టా విశాలాక్షీ రుదంతీ వరవర్ణినీ ||

3

దశగ్రీవస్తు వైదేహీం రక్షతాం రాక్షసీగణైః |

దదర్శ సీతాం దుఃఖార్తాం నావం సన్నా మివార్ణవే ||

4

అసంవృతాయా మాసీనాం ధరణ్యాం సంశితవ్రతామ్ |

భిన్నాం ప్రపతితాం భూమౌ శాఖా మివ వనస్పతేః ||

5

మలమండనచిత్రాంగీం మండనార్థా మమండితామ్ |

మృణాలీ పంకదిగ్ధేవ విభాతి న విభాతి చ ||

6